

שלמה וזאנה

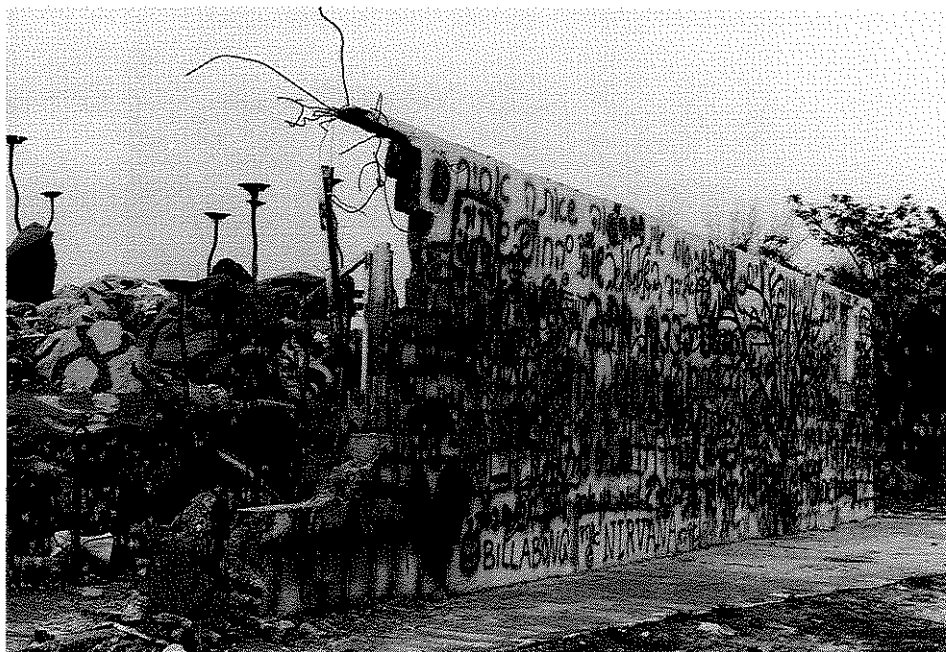
אמן, ירושלים

1986 : לשון בצבעים

בשנות השבעים "נשכחה" בלב שכונת הקטמונים ערימת סלעים, שהצטברה כתוצאה מסלילת כביש לשכונת גילה. ניתן למקם "שכחה" זו ברצף של מעשי אלימות סימבוליים של הממסד כלפי השכונות ועיירות הפיתוח, מאז שנות החמישים. היסטוריה של הזנחה כלפי מקום שזהותו מופקעת ומעוותת בידי אידיאולוגיה ממסדית. באפריל 1986, כאקט של הזרה והתנתקות מן המציאות שנכפתה על השכונה, סומנו הסלעים ונצבעו על ידי התושבים. התערבות זו בעיצוב המרחב היתה בסימן של הגדרה עצמית מחודשת, נבדלת מן ההגדרות המסורתיות.

השם "לשון בצבעים" מבטא אקט של דחיית השפה, הכתובה והמדוברת, הננקטת כלפי בני ובנות השכונות ועיירות הפיתוח. במקום השפה הנדחית, הוא מציע לשון נקייה המשוחררת מפקידה וממנגנוניה של המדינה, וממוקמת במחוזות שהם מעבר לטוב ולרע. לשון שאינה ניתנת למניפולציה.

"אנו הופכים משהו טבעי לבלתי מובן מבחינה מסוימת, אבל רק כדי לעשותו מובן הרבה יותר בהמשך. כדי שמשהו מוכר ייקלט באמת, עליו לחדול מלהיות הרגלי; עלינו להרוס את ההנחה המקובלת כי הוא אינו זקוק להבהרה".
(ברטולד ברכט)

1996 : הכתובת על הקיר

כעבור עשר שנים נבנה באתר הסלעים, כחלק מרצף של פעילות ביקורתית, קיר קיר שחלקו הרוס. הקיר נחנך בערב תשעה באב, סמל לחורבן ולפערם הכלכליים והחברתיים שידעה ירושלים ערב החורבן. הקמת הקיר סימלה את תחילתו של המאבק החברתי על הדיוור הציבורי, ויציאה נגד ההטבות המפליגות למושבים, לקיבוצים ולכרישי הגדל"ן.

הקיר שימש במשך חודשים מעין לוח ציבורי ואפשר ביטוי חופשי של האי-נחת החברתית, הכלכלית והפוליטית בישראל.

